

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201637
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8418201637.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: W. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/X, Y., právne zastúpená: AK Mgr. Matúš Macko, Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava-Ružinov, IČO: 35 792 752, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia 2.062,44 eur a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 4Csp/63/2018-181 zo dňa 21.05.2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výrokoch III. a IV.

Žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom určil, že zmluvná podmienka v čl. 8 bod 8.1. Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej sporovými stranami dňa 29.05.2013 v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 EUR, b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2. Druhým výrokom určil, že zmluvná podmienka v čl. 8 bod 8.4. Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej sporovými stranami dňa 29.05.2013 v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky

Dižníka voči Veriteľovi, na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa čl. 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dižníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výške odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa čl. 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dižníka uvedený v článku 2 Žiadosti/Zmluvy“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

3. Tretím výrokom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 2.062,44 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.062,44 eur od 30.09.2018 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

4. O trovách konania rozhodol štvrtým výrokom tak, že žalobkyni priznal voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu k rukám zástupcu žalobkyne Advokátskej kancelárie Mgr. Matúša Macku, advokáta, Karpatská 804/40, Svidník, a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdneho úradníka o jej výške.

5. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok, uvedených v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.05.2013 a vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.062,44 eur s prisl. vzniknutého v súvislosti s uvedenou Zmluvou.

6. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 161 ods. 1, 2, § 230, § 298 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 4 ods. 1, 2, § 73 ods. 1 a 3 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1-3, 4 písm. r), 5, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 veta prvá, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy, čl. 2 písm. a), čl. 3 ods. 1 a 3, čl. 6 ods. 1 a ods. 1 písm. q) Prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

7. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že dňa 29.05.2013 uzavrela so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol záväzok žalovaného poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1.500 eur so splatnosťou 42 mesiacov a ročnou úrokovou sadzbou 70,01 %. Zmluva o úvere má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a úver, ktorý je predmetom zmluvy, je úverom spotrebiteľským v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Podľa § 9 ods. 2 písm. c), f) a j) tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, dobu trvania zmluvy, a ročnú percentuálnu mieru nákladov s uvedením všetkých predpokladov použitých na jej výpočet. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje tieto náležitosti, poskytnutý úver sa považuje za úver bezúročný a bez poplatkov. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) tohto zákona poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov aj vtedy, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov. V danom prípade Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti vyžadované ust. § 9 ods. 2 písm. c), f) a j) zákona. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov v nej uvedený 67,70 % je nesprávny, nakoľko nemôže byť nižší ako ročná úroková sadzba, ktorá v danom prípade je 70,01 %. Navyše, dojednaná úroková sadzba 70,01 % ročne je šesťnásobne vyššia ako bola priemerná úroková miera pri obdobných spotrebiteľských úveroch poskytnutých v máji 2013, ktorá predstavovala 11,22 % ročne. Dojednanie o úrokoch za úver vo výške 70,01 % ročne tak sa prieči dobrým mravom a podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatné. Žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške len 1.284,25 eur. Z dojednanej výšky úveru 1.500 eur podľa čl. 8. bod 8.4. odpočítala odplatu vo výške 215,75 eur dojednanú v čl. 8 bode 8.1. zmluvy o spotrebiteľskom úvere za službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch splátok úveru. Žalobkyňa zaplatila žalovanej 41 splátok po 80,37 eur a časť 42. splátky vo výške 51,52 eur, teda celkom 3.346,69 eur. Rozdiel medzi tým, čo žalobkyňa zaplatila žalovanej, a tým, čo žalovaná žalobkyni poskytla, t.j. suma 2.062,44 eur, v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru predstavuje obohatenie, o ktoré sa žalovaná na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila.

8. Žaloba v časti o určenie neprijateľných zmluvných podmienok bola odôvodnená tým, že z čl. 8 ods. 8.1. zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.05.2013 žalobkyni ako spotrebiteľovi vyplýva povinnosť zaplatiť žalovanej poplatok za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok úveru vo výške 215,75 eur. Dohoda o poskytnutí tejto služby je zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná. Žalobkyňa službu nevyužila, no napriek tomu poplatok za ňu musela zaplatiť. Úver bol podľa

čl. 8 bodu 8.4. znížený o sumu tohto poplatku, aj keď žalobkyňa službu nevyužila. Žalobkyňa podľa zmluvy nemá nárok na vrátenie tohto poplatku. Dohoda o poskytnutí takejto služby je tak zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú materiálnu disproporciu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Navyše, žalovaná obmedzila prístup k tejto službe spotrebiteľom, ktorí nemajú splatené prvé tri mesačné splátky, nie sú dlhodobo práceneschopní alebo s nimi nebol skončený pracovný pomer. Na podporu svojej argumentácie poukázala na rozsudky Krajského súdu v Prešove v obdobných veciach, a to sp.zn. 9Co 117/2017 zo dňa 30.11.2017, sp.zn. 2Co 38/2017 zo dňa 30.11.2017 a sp.zn. 23Co 84/2017 zo dňa 16.04.2018.

9. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní mal za nesporné, že predmetná zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 29.05.2013 má spotrebiteľský charakter. Spor medzi stranami zo Zmluvy o úvere bol prejednaný rozhodcovským súdom podľa Zákona spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva v danom prípade bola uzavretá formou osobitnej, vopred pripravenej, formulárovej zmluvy, technicky oddelenej od zmluvy o úvere, a to v rovnaký deň ako zmluva o úvere. Tento technicky oddelený spôsob uzavretia rozhodcovskej zmluvy však nič nemení na skutočnosti, že rozhodcovská zmluva má charakter typickej štandardnej formulárovej zmluvy. Podľa cit. ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa totiž nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, avšak nemohol ovplyvniť ich obsah. Bolo na žalovanej, aby v danom prípade, kedy rozhodcovská zmluva vyplýva iba z textu štandardne vopred pripraveného formulára zmluvy, v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka preukázala, že rozhodcovská zmluva ako zmluvná podmienka bola vyjednaná individuálne, čo žalovaná ničím nepreukázala. Osobitný podpis zmluvných strán na rozhodcovskej zmluve ako osobitnej listine ešte nepreukazuje individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy v zmysle cit. ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd zároveň poukázal na tvrdenie žalobkyne, že nemala vôbec vedomosť o skutočnosti, že spolu so Zmluvou o úvere podpisuje aj rozhodcovskú zmluvu. Za situácie, kedy žalovaná ničím nepreukázala, že zmluvné ustanovenia dohodnuté v rozhodcovskej zmluve možno považovať za individuálne dojednané, súd rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za individuálne dojednanú.

10. Vychádzajúc z obsahu rozhodcovskej zmluvy, ak rozhodcovské konanie vyvolal dodávateľ (čo bolo aj v prípade predmetného spotrebiteľského rozhodcovského konania), žalobkyňa sa musela rozhodcovskému konaniu podrobiť. Podanie žaloby na rozhodcovský súd malo totiž rovnaké účinky, ako keby bola podaná žaloba na všeobecnom súde, a po začatí rozhodcovského konania už nebolo možné v tej istej veci konať a rozhodovať pred všeobecným súdom. Rozhodcovská zmluva tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, a preto podľa cit. ust. § 53 ods. 5 a § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná. Preto vyhodnotil, že rozhodcovský rozsudok vydaný v takom konaní postihnutom nedostatkom právomoci, nie je spôsobilý založiť prekážku rozhodnutej veci (rei iudicata). Preto túto námietku žalovanej považoval za neopodstatnenú.

11. Žalobou boli uplatnené dva samostatné nároky, a to nárok na zaplatenie 2.062,44 eur s prísl. titulom plnenia z bezdôvodného obohatenia, a nárok na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok dojednaných v čl. 8 bodoch 8.1. a 8.4 zmluvy o úvere.

12. K vecnej stránke žaloby o určenie, že zmluvné podmienky dojednané stranami v článku 8. ods. 8.1. a ods. 8.4. spotrebiteľskej Zmluvy o úvere sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, súd predovšetkým dal do pozornosti, že argumentáciou žalovanej k prijateľnosti uvedených zmluvných podmienok sa súdy už opakovane zaoberali v mnohých obdobných veciach, v ktorých po prieskume totožnej argumentácie žalovanej určili zmluvné podmienky obsiahnuté v článku 8 ods. 8.1 a ods. 8.4 rovnakých typizovaných zmlúv o úvere za neprijateľné (porovnaj napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co 38/2017 zo dňa 30.11.2017, sp.zn. 9Co 117/2017 zo dňa 30.11.2017, sp.zn. 23 Co 84/2017 zo dňa 16.04.2018, zo dňa 31.3.2015 sp.zn. 20Co 99/2014, sp.zn. 24Co 61/2018 zo dňa 16.10.2018). V rozsudku sp.zn. 24Co 61/2018 zo dňa 16.10.2018 Krajský súd v Prešove právny záver o neprijateľnosti uvedených zmluvných podmienok dokonca označil v podstate už za nespochybniteľnú notoriету, keď v bode 10. odôvodnenia rozsudku už len úplne stručne a bez ďalšieho výslovne uviedol, že: „...Vzhľadom na právoplatnosť rozsudkov o určení neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky, všetky námietky uvedené zo strany žalovaného v odvolaní namietajúce nesprávny právny záver súdu o neprijateľnosti týchto podmienok sú neopodstatnené...“. Vychádzajúc z tejto judikatúry súd preto výrokmi I. a II. tohto rozsudku opakovane

vysslovil neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok. K dôvodom svojho rozhodnutia v tejto časti žalobnej žiadosti súd dodáva:

13. Predmetná spotrebiteľská Zmluva o úvere, ako aj priamo v nej v čl. 8 obsiahnutá dohoda o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru, majú povahu vopred žalovanou predtlačeneho formulára. Vychádzajúc z cit. ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka bolo preto na žalovanej ako dodávateľovi, aby preukázala, že zmluvné podmienky obsiahnuté v tejto dohode o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok spotrebiteľského úveru boli so žalobkyňou ako spotrebiteľom individuálne vyjednané. Žalovaná toto svoje dôkazné bremeno v spore neuniesla. Záver o individuálnom vyjednaní tejto dohody nemožno vyvodiť ani zo skutočnosti, že spotrebiteľ časť zmluvy o úvere, v ktorej je obsiahnutá táto dohoda o poskytnutí služby, osobitne podpísal. Navyše, dohoda o poskytnutí predmetnej služby je síce formálne osobitne podpísaná, ale je zakomponovaná do formulára samotnej zmluvy o úvere takým spôsobom, že ani obozretný spotrebiteľ si nemusí uvedomiť, že nepodpisuje len zmluvu o úvere, ale aj akúsi ďalšiu osobitnú dohodu. Preto z pohľadu posúdenia, či sa nejedná o neprijateľné zmluvné podmienky a vylúčenia súdnej kontroly, prijal záver, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú dohodu nadväzujúcu na spotrebiteľskú zmluvu o úvere. Spätosť oboch predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať dohodu o poskytnutí služby, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobkyne plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach, a bolo by tak bezpredmetné dojednávať možnosť odkladu splatnosti splátok úveru. Dohoda o poskytnutí služby preto podlieha prieskumu súdu podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia. Cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávatelia práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať nepríjemný majetkový prospech od spotrebiteľov. Súd vyslovil názor, že táto dohoda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa, nakoľko dohoda nepredstavuje pre spotrebiteľa žiadny benefit a môže viesť (paradoxne u riadne platiaceho dlžníka - spotrebiteľa) k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Poplatok je tak dojednaný netransparentne, a navyše je tiež nepríjemne vysoký. Dojednanie pritom garantuje dodávateľovi inkasovanie odplaty bez vynaloženia nákladov na službu, a to aj za situácie, že k odkladu splátok nedôjde. Predmetná dohoda o službe je tak s ohľadom na jej koncepciu, ako aj samotnú výšku odplaty, dojednaná v neprospech spotrebiteľa, preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

14. Druhou časťou žaloby sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.062,44 eur s prísl. Z listiny označenej ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“ číslo XXXXXXXXXXXX. je zrejmé, že k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci nedošlo stretnutím obsahovo zhodných prejavov vôle zmluvných strán na tom istom mieste a v tom istom čase, ale najskôr žalobkyňa dňa 15.05.2013 požiadala o úver, a následne dňa 29.05.2013 v Bratislave došlo k jeho schváleniu. Súd poznamenal, že údaje uvedené v čl. 5 a čl. 6 nie sú úplne totožné. Kým v čl. 5. je napr. uvádzaná len predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov za úver (ďalej už len „RPMN“) 70,01%, v čl. 6 je uvedený už záväzný údaj a výška RPMN je tam uvedená ako 67,70%. Jednou z položiek nákladov, ktoré sa použijú pri výpočte hodnota RPMN, sú aj úroky za poskytnutý úver, ktorých percentuálnym vyjadrením je ročná úroková sadzba. Preto je zrejmé, že hodnota RPMN za úver nemôže byť nižšia, ako ročná úroková sadzba. Zmluva o spotrebiteľskom úvere v danej veci obsahuje údaj o RPMN uvedený ako 67,70% a údaj o ročnej úrokovej sadzbe 70,01 %. Za tejto situácie správnosť oboch údajov nie je možná. Obidva údaje sú z hľadiska informovanosti spotrebiteľa o nákladoch úveru základnými obsahovými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s absenciou ktorých ust. § 9 ods. 2 písm. i) a j) v spojení s ust. § 11 písm. b) a d) Zákona o spotrebiteľských úveroch spája sankciu dodávateľa spočívajúcu v bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru. Nesprávnosť niektorého z uvedených údajov možno hodnotiť ako jeho absenciu.

15. Vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie poukázal na nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS/43/2020 z 12.05.2020.

16. Súd prvej inštancie rovnako dospel k záveru, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere v danej veci absentujú údaje o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Navyše, v zmluve absentujú aj údaje o termíne splátok. S absenciou týchto

údajov ust. § 9 ods. 2 písm. f) a k) v spojení s ust. § 11 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch spája tiež bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch rozlišuje termíny splátok a konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ totiž musí mať jasno už pri uzatvorení zmluvy, kedy má začať úver splácať, akú dlhú dobu a do kedy má úver splácať, pretože práve to je účelom citovaných zákonných ustanovení. Poukázal na judikatúru KS v Prešove, NS SR, ako aj rozsudok SD EÚ z 09.11.2016 vo veci C-42/15.

17. S poukazom na uvedené dôvody prvoinštančný súd spotrebiteľský úver v danej veci považoval za úver bezúročný a bez poplatkov. Medzi stranami nebolo v konaní sporné, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaná poskytla žalobkyni celkom 1.284,25 eur. Žalovaná nepoprela tvrdenie žalobkyne, že žalobkyňa na zmluvu o spotrebiteľskom úvere zaplatila celkom 3.346,69 eur. Vzhľadom na bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru rozdiel medzi týmito peňažnými plneniami predstavuje bezdôvodné obohatenie, o ktoré sa žalovaná na úkor žalobkyne obohatila. Žalovaná vzniesla v konaní námietku premlčania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v celej jeho výške 2.062,44 eur. Súd námietku premlčania nároku nepovažoval za dôvodnú. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje teda skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (napr. rozhodnutia ÚS SR z 30.01.2019 sp. zn. I. ÚS/47/2019; Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986). V danej veci súd v súvislosti s okolnosťami plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby nezistil žiadnu skutočnosť, dôvodne spochybňujúcu tvrdenie žalobkyne, že o skutočnosti, že žalovaná sa na jej úkor bezdôvodne obohatila, sa žalobkyňa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, v roku 2018. Žalobkyňa predložila súdu ako dôkaz písomné prehlásenie tohto združenia zo dňa 09.11.2020 (čl. 153 spisu), podľa ktorého žalobkyňa zmluvu o spotrebiteľskom úvere predložila združeniu dňa 20.04.2018 a združenie ju následne informovalo o posúdení úveru ako úveru bez úrokov a bez poplatkov.

18. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe uviedol, že žalovaná sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie zmluvy porušujúcej právne predpisy nemôže zbaviť poukazom na princíp, že neznalosť zákona neospravedlňuje a uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobkyne. Je dôvodné predpokladať, že žalovaná mala vedomosť o tom, že uzatretím zmluvy bez uvedenia správnej hodnoty RPMN, bez uvedenia splatnosti prvej a poslednej splátky, a konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, a to pri súčasnom uzatváraní vedľajších dohôd o poskytnutí služby zjavne motivovaných snahou obísť zákonné obmedzenia a limity, môže spôsobiť vznik bezdôvodného obohatenia, a že pre prípad, že sa tak stane, bola s tým uzatretá. Súd zároveň poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 22.04.2021 vo veci C - 485/19 aj rozhodnutia KS v Prešove sp. zn. 2Co/76/2018, sp.zn. 7Co/120/2017 so záverom, že objektívna desaťročná premlčacia lehota v danej veci neuplynula, keďže Zmluva bola uzatretá 29.05.2013.

19. Žalovaná bola povinná bezdôvodné obohatenie žalobkyni vydať prvého dňa po tom, čo na jeho vydanie bola žalovanou vyzvaná (§ 563 Občianskeho zákonníka). Za výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňa v danej veci považuje žalobu, a úroky z omeškania požaduje priznať od druhého dňa po doručení žaloby žalovanej. V danej veci žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola žalovanej doručená dňa 28.09.2018. Odo dňa 29.09.2018 je v omeškani s plnením tejto svojej povinnosti, a je povinná počnúc týmto dňom platiť žalobkyni úroky z omeškania, ktorých sadzba určená podľa vyššie uvedeného normatívneho pravidla ku dňu 29.09.2018 je 5% ročne. Preto súd žalobkyni priznal aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.062,44 eur odo dňa 30.09.2018 do zaplatenia.

20. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne podľa ust. §§ 255 ods. 1 a 262 ods. 2 CSP.

21. Proti výrokom III. a IV. tohto rozsudku podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP a tým, že súd prvej inštancie konal a rozhodoval spôsobom, ktorým porušil ustanovenia zákona č. 335/2014 Z.z., súd prvej inštancie

nesprávne posúdil námietku premlčania a dospel k nesprávnym skutkovým záverom a k nesprávnemu právnemu posúdeniu bezdôvodného obohatenia. Uviedla, že nie je prípustné, aby zákonná úprava určená na preskúmanie rozhodcovského rozsudku bola obchádzaná podaním žaloby o zaplatenie, kedy dlžník podá žalobu a aby sa na rozhodcovské rozhodnutie neprihliadalo. Argumenty súdu prvej inštancie o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a ani v právnom poriadku SR. Za nesprávny považovala aj záver o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy založený na tom, že ide o predformulovanú zmluvu. Rovnako namietala nesprávnosť záverov o aplikácii desaťročnej objektívnej premlčacej doby, pretože nemajú oporu v žiadnom vykonanom dôkaze a odporujú skutočnostiam, na základe ktorých žalovaná rozhodne nekonala s úmyslom získať obohatenie. V napadnutom rozsudku súd neoznačil žiadnu dokázanú skutočnosť o existencii úmyslu získať bezdôvodné obohatenie. Spochybnila závery o bezúročnosti úveru vzhľadom na skutočnosť, že súdna prax nie je jednotná. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne.

22. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovanej nevyjadrila.

23. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal v napadnutom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 14.01.2022 a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

24. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

25. Keďže odvolanie bolo podané proti výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni a výroku o trovách konania, t.j. proti výrokom III. a IV., výroky I. a II. ktorými určil neprijateľnosť zmluvných podmienok v čl. 8 bod 8.1 a 8.4 Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej sporovými stranami dňa 29.05.2013, nadobudli v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP právoplatnosť.

26. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie týkajúcou sa náležitostí vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a vyhodnotenia rozhodcovského rozsudku ako nie spôsobilej prekážky rei iudicata, avšak v danom prípade nemožno dospieť k záveru, že zmluva medzi stranami sporu bola platne uzavretá.

27. Odvolací súd uvádza, že predpokladom vzniku zmluvy je návrh toho, kto mieni uzavrieť zmluvu. Návrh zmluvy musí byť prejavom vôle smerujúcej k uzavretiu zmluvy, musí byť adresovaný, určitý a musí byť druhou zmluvnou stranou prijatý.

28. Včasný vyhlásenie osobou, ktorej bol návrh určený, a z ktorého možno vyvodíť jej súhlas, je prijatím návrhu. Ide o jednostranný adresovaný právny úkon adresáta návrhu, ktorým akceptuje návrh (ofertu) v jeho celom rozsahu (obsahu), a tým prejavuje súhlas s uzavretím zmluvy. Forma tohto včasného vyhlásenia nie je predpísaná, okrem prípadov, keď ju určuje zákon alebo dohoda účastníkov. Platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy je zmluva uzavretá a nadobúda účinnosť. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, sa považujú za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto prejav vôle je aj odmietnutím návrhu (oferty). Uvedené bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsenzu zmluvných strán.

29. Ako je zrejmé z obsahu spisu, žalobkyňa dňa 15.05.2013 podpísala a vyplnila body 1. až 5. žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere ako jednostranného právneho úkonu, ktorý je potrebné považovať za návrh na uzavretie zmluvy. Následne žalovaná dňa 29.05.2013 podpísala a vyplnila bod 6. predmetnej žiadosti (údaje o schválenom revolvingovom úvere), ktoré malo byť prijatím návrhu, a teda uzavretím zmluvy. Odvolací súd zdôrazňuje, že návrh žalovanej na poskytnutie úveru a vyjadrenie žalobkyne k danému návrhu nie sú totožné, a to pokiaľ ide o výšku RPMN a priemernú

RPMN. Žalovaná so žalobkyňou už neuzatvorila novú písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a ani jej písomne neoznámila akceptáciu poskytnutia úveru za ňou dohodnutých podmienok.

30. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že medzi stranami sporu nedošlo k platnému uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Predmetnú zmluvu je potrebné ako celok považovať za neplatnú, keďže Údaje o požadovanom revolvingovom úvere v bode 5., ktoré boli žalobkyňou podpísané dňa 15.05.2013, nie sú totožné v časti výšky RPMN (70,00 %), priemernej RPMN (47,29 %) a následne po schválení úveru dňa 29.05.2013 bola v časti 6. Údaje o schválenom revolvingovom úvere uvedená rozdielna výška RPMN (67,70 %) a priemerná RPMN (48,52 %).

31. Ak žalovaná mala v úmysle poskytnúť žalobkyňi úver na základe podmienok iných, ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úveru, mala uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jej nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov v bode 6 Údaje o schválenom revolvingovom úvere, resp. formou oznámenia veriteľa o schválení úveru. Je zrejmé, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru (15.05.2013) nemala vedomosť o výške RPMN a priemernej RPMN.

32. Avšak záver súdu prvej inštancie o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej v súvislosti so Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX, nie je nesprávnym, hoci jeho vznik je v dôsledku neplatnej Zmluvy o úvere, čo však nemá vplyv na rozhodnutie, preto odvolací súd jeho rozhodnutie považuje za vecne správne.

33. Žalovaná vo svojom odvolaní namietala aj právny záver súdu prvej inštancie, na základe ktorého námietku premlčania vznesenú žalovanou vyhodnotil ako nedôvodnú. Poukázala na to, že žalovaná má síce v predmete podnikania aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, avšak táto skutočnosť nedokazuje úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie.

34. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na závery súdu prvej inštancie k uvedenému s upriamením pozornosti aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ (prvá komora) z 22.04.2021 vo veci C-485/19, kde návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný Krajským súdom v Prešove dňa 12.06.2019 a doručený Súdneho dvora 25.06.2019, kde žalovaným bol tiež Profi Credit Slovakia, s.r.o. Súdny dvor EÚ (prvá komora) rozhodol tak, že: 1. Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

35. Zároveň odvolací súd poukazuje aj na bod 73. odôvodnenia vyššie uvedeného rozsudku Súdneho dvora EÚ, z ktorého vyplýva, že hoc je táto povinnosť konformného výkladu obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, a to osobitne zásadou právnej istoty, v tom zmysle, že nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne súdy vrátane tých, ktoré rozhodujú v poslednom stupni, musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, pokiaľ táto judikatúra vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice (pozri v tomto zmysle rozsudky z 05.09.2019, Pohotovosť, C-331/18 EU:C:2019-665, bod 56, ako aj z 05.03.2020, Opr - Finance, C-679/18, EU: C: 2020: 167, body 43 a 45).

36. Súd prvej inštancie, teda v súlade so záverom Súdneho dvora EÚ, tak ako ho uviedol odvolací súd vyššie, správne rozhodol, že objektívna lehota na podanie žaloby bola zachovaná. Námietka premlčania žalovanej vznesená pred súdom prvej inštancie, podľa ktorej je nárok premlčaný, lebo nebola dodržaná objektívna lehota na podanie žaloby, nie je dôvodná.

37. So zreteľom na všetky tieto dôvody rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho odvolací súd v napadnutej časti postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, stotožniac sa s dôvodmi napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie čo do názoru o oprávnenosti žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia so správnym vyhodnotením neoprávnenej námietky premlčania, ako aj čo do správneho výroku o trovách konania potvrdil.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a § 262 ods. 1,2 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v konaní o odvolaní bol priznaný nárok na ich náhradu v plnom rozsahu neúspešnej žalovanej s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).